
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ « СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ »
ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ПО НОВА И СЪВРЕМЕННА ИСТОРИЯ

РЕЦЕНЗИЯ

относно
дисертация за получаване на научна и образователна степен
„доктор по история”

**РАЗВИТИЕ НА ПРАВНАТА УРЕДБА НА
ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В ЕС**
(права върху патенти, марки и промишлени дизайни)

Рецензент: доц. д-р Владя Борисова,
кат. „Интелектуална собственост”, УНСС

Докторант: Патриция Черкезова

Научен ръководител: доц. д-р Костадин Грозев

София,
2013 г.

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРАНТА

Докторанта Патриция Черкезова е магистър по право и бакалавър по «Руска филология», с втора специалност «Международни отношения». Завършила е висшето си образование в Софийски университет «Св.Климент Охридски». Владее писмено и говоримо английски, руски, немски и френски езици. През 2011 г. е приета за докторант в Историческия факултет, катедра «Нова и съвременна история» на Софийския университет. Тема на дисертационния труд е «Развитие на правната уредба на интелектуалната собственост в ЕС (права върху патенти, марки и промишлени дизайни)». По време на докторантурата докторанта има две специализации с научно изследователска дейност в университета «Мартин Лутер», Хале, ФРГ и в Карловия университет в Прага, Чехия. Докторанта има участие с доклад в национален семинар и участие в лятна школа в «Краковска академия» Полша. По изследователската тема докторанта има четири публикации едната, от които на английски език. Одобрени и с предстоящи публикации са още две статии по темата на докторския труд.

Докторанта освен образователна и научно изследователска подготовка има и практико приложен поглед върху изследователската тема, придобит чрез трудовия му стаж като правен съветник в търговско дружество и сътрудник в адвокатска кантора.

ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ТЕМА

Интелектуалната собственост като водещ икономически ресурс е предизвикателство, изискващо много експертни и политически усилия при разработването на система за закрила, управление и разпределение на създаваните от използването ѝ блага. Представения дисертационен труд разглежда разработването и създаването на единна система за закрила и управление на интелектуалната собственост на европейско ниво.

Изследването обхваща периода от възникването на идеята за Икономическа общност до сегашното съществуване на Европейския съюз с неговата административна структура и икономическо пространство. Представено е задълбочено и завършено изследване на актуален за страните членки на ЕС проблем какъвто е унифицирането на европейското законодателство в областта на интелектуалната собственост за целите на правилното функциониране на единния европейски пазар при балансиран интерес на страните членки от съществуването на национална система за закрила.

Представен е оригинален исторически поглед на политическите решения при международното правно регулиране на интелектуалната собственост. Научния интерес към изследвания проблем подчертава неговата значимост, който безспорно може бъде използван като експертна позиция при разработването на националната ни позиция по предстоящите за изпълнение препоръки залегнали в Европа 2020.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Изследването представлява напълно завършен дисертационен труд. Обособен в две части: основна, теоретико-изследователска и допълнителна, практико приложна част с дадени конкретни експертни предложения. Към изследването има добавени релевантни приложения и списък с използваните информационни източници. Впечатление прави, че са използвани предимно чуждестранни литературни източници. Докторанта е разработил и приложил абревиатурен речник.

В структурно отношение, изследването е представено в логическа последователност, започваща с въведение, в което са представени актуалността на темата, обекта и предмета на изследването, целта на изследването, задачите и ограниченията на изследователската тема. Обекта, предмета и целта са коректно и изчерпателно представени. Поставените в изследването задачи кореспондират на претендираните приноси. Приложената изследователска методология във въведението, е релевантна за изпълнението на задачите и постигането на изследователската цел. Направените от докторанта ограничения в изследването са мотивирани и ясно очертават неговата работа както и изграждат свързващите звена с други релевантни теми, които могат да бъдат предмет на отделни, самостоятелни изследователски разработки.

Основната, теоретико-изследователска част е представена в три глави всяка, от които самостоятелно изследва развитието на патентното право на Общността, на марковото право на Общността и на дизайн правото на ЕС.

Използваните изследователските методи са подходящо подбрани, поради което е постигната висока степен на анализ и обобщение. Изведени са водещите европейски тенденции по правосъздаване в областта на изобретенията, марките и дизайна. Не липсват и прогностични елементи в изследването.

В заключението докторанта прави редица изводи и дава целенасочени препоръки, които могат да бъдат обособени и инкорпорирани при разработването на националната политика в областта.

Изследователският текст показва, че докторанта познава областта на изследването, работи свободно с информационните източници и ползва компетентно специфичната за интелектуалната собственост терминология. В работата на докторанта не липсват авторски позиции по изследваните въпроси. Автора борави с изчистен терминологичен речник като на местата където е било необходимо, е направил аргументиран научен и изследователски анализ, обобщение или пояснение.

В докторантския си труд автора излага тезата, че териториалната ограниченост на интелектуалната собственост пречи на свободното движение на стоки в ЕС, която теза е силно международно дискуссионна, но бива умело и аргументирано защитена в хода на настоящото изследване. Докторанта се позовава на редица информационни източници в подкрепа на своята теза, които са коректно цитирани и посочени в текста.

В предложения дисертационен труд като завършена научна разработка, отговаряща изцяло на формалните изисквания при нейната подготовката могат да бъдат обособени следните приносни моменти:

- цялостно изследване на историческия процес по приемане на правната уредба свързана с изобретенията, марките и дизайна на Общността
- анализ на причинно-следствените връзки между икономическата интеграция на държавите-членки и създаването на Общностната правна уредба на изследваните обекти на интелектуална собственост
- анализ на влиянието на правната уредба на Общността за изобретенията, марките и дизайна върху функционирането на вътрешния пазар
- сравнителен анализ между правната уредба на изследваните обекти на интелектуална собственост и процесите, обуславящи нейното формиране.

Представените научни публикации отговарят на изследователската тема и са съобразени с изискванията за подобен вид публикации.

ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Предвид, че посочените препоръки не намаляват достойнствата на дисертационния труд и не влияят върху научните приноси, а могат да допринесат за тяхното по-прецизно изразяване, препоръчвам:

- даването на примери с добри международни практики от изследователската област, представени самостоятелно, в сравнителен анализ и с препоръки, съобразени с националния интерес, особености и приоритети
- автора по-смело да заявява и по-ясно да очертава своите експертни позиции като прави това в коментар при сравнителен анализ на противоположни позиции по една и съща теза

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационния труд е завършена научна разработка, притежаваща необходимите научно-изследователски качества и съдържаща съществени научни приноси, което ми дава основание да предложа на членовете на Научното жури да присъдят образователна и научна степен „доктор по история” на Патриция Черкезова.

07 юни 2013

доц. д-р Владя Борисова